

še s 13 razredi, dosti ženskih šol in dosti privatnih šol za možko in žensko mladino, srbsko čitališče (čitavnica), mnogo knjigotiskarnic, mnogo bolnišnic itd. V Belemgradu izhaja več časopisov, med njimi je najimenitniši „Vidov dan“.

Beligrad se deli v tri kampe; eden stoji za drugim:

Prvi: Grad, to je, turška trdnjava, prav na koncu polotoka; za gradom stoji proti jugu velika trata, ki se po turško „kalimedan“ imenuje in je sprehajališče beligradske gospôde; trata je dober puškomet široka in se razprostira po širokem polotoku od Save do Donave.

Drugi: Za imenovano trato se razprostira tudi od Donave do Save lepo in veliko turško mesto.

Tretji: Za turškim mestom so razvaline nekdanjih turških šanc, ktere so Srbi ponoči 15. junija vzeli, iz njih Turke spodili in na mesto nastavljene topove zajeli. Za temi šancami stoji in se razprostira kakor turško mesto od Donave do Save po širokem polotoku lepo in kaj veliko srbsko mesto.

Povedati moram naprej, da savski breg je strm in precej visok; donavski breg je bolj zložen in bolj razprostran, in da na savskem bregu tudi turškega mesta so sami kristijani; na donavskem bregu pa je grozna zblod ljudi: Turkov, Srbov, Čehov, Švabov, Arnavtov, Judov, Ciganov, Grkov, Jermenov itd. (Dal. prih.)

Domače pesmi.

* *Mičnih slovenskih zdravic* 3. zvezek, zložil Juri Fleišman, je ravnokar prišel na svitlo pri Jan. Giontini-tu v Ljubljani. Obsega sledeče pesmi Fleišmanove: „Ilirija oživljena“, „Bleški zvonovi“, „Nezvesti“, „Vinski hram“, „Planšar“, „Kaj morem jez zato?“ „Godec pod lipo“ in pa „Spomin“ J. Tomaževicov. Med temi pesmami so nekatere za samospjev, nekatere tudi za četverospjev postavljene. Vse Fleišmanove so čisto nove, in tako dobijo prijatli veselega petja spet prijetelega gradiva za se in za vesele družbice dovolj. J. Fleišmanovo ime je že samo po sebi zadosti porok, da so napevi lepi, mični in domači; v tem zvezku si je pa tudi besede izbral od mož, kateri imajo dober glas in med katerimi nahajamo tudi našega Vojteha Kurnika. In tako bo tudi ta — tretji — zvezek gotovo radostno sprejeman romal po svetu. Cena mu je 40 nov. kr.

Dopisi.

Iz Maribora 4. avg. Včeraj je obhajala čitavnica mariborska obletnico svojega obstoja. Bil je slovesen dan — dan poln veselja na vsakoršno stran. Namen teh vrstic ni na drobno popisovati krasne te narodne svečanosti, ki se je, ker Slovenec vsako reč rad z Bogom začinja, začela z veliko sv. mašo in končala z zanimivo besedo v veliki dvorani, ki so jo za ta dan najeli; le samo to hočemo danes povedati, da od bližnjih in daljnih krajev in tudi iz predrage nam Hrvaške se je snidla tolika množica, da se nihče ni nadjal tako obilega števila domoljubnih gostov (bilo jih je gotovo čez 600), med katerimi smo s posebnim veseljem šteli nad 100 poštenih gospodarjev in gospodin in med njimi tudi našega vrlega govornika gospodarja Bizjaka iz Teharjev. Gospod predsednik z odborniki čitavnice mariborske imeli so truda veliko, vrediti vse tako izvrstno, da enoglasna jim je bila hvala. In oj! kako židane pa poštene volje je bilo vse! Pa še več, — skupščina je danes gledé tega, kar se je tikama nje godilo, spet očitno kazala, kako miroljubna duša je Slovenec. In tako končamo te vrstice; vemo, da bojo vzbudile radovednost pri častitih bravcih današnjega lista, ki niso bili pričujoči, pa bi radi bolj natanko zvedili, kaj in kako je bilo. Naj potrpijo do prihodnje srede. Objavljen je „Novicam“ obširniji popis te narodne veselice, ktera je — v veliko radost našo — tudi gospodom iz Hrvaškega globoko v srce

segla in bode v živem spominu ostala vsem deležnikom in deležnicam svojim.

Iz Trbovlj 31. julija. H. — Včeraj se je pri nas grozovita nesreča pripetila. Opoldan pelja hlaçon od postaje v Hrastnik-u 6 praznih vozov, ki premog vozijo po stranski železnici nazaj k jamam, kjer premog lomijo. Bog sam vé, kaj je bilo krivo? Ko na visoki most pripeljajo, skoči hlaçon s ceste čez most, in dobí pod sebe pridnega moža, vrlega očeta čvetero malih otročičev, Jožefa Kordon-a, in ga na drobno zmečka. Vodja hlaçona je sicer še živ, toda hudo ranjen in nevarno bolan; dva druga voznika sta nekoliko obtolčena s strahom srečno smrti odšla.

Iz okolice tominske 24. julija. (*Tomin — prijeto prebivališče za poletje*). Sonce hudo pripeka, poletna vročina navpik smodi, žarjava soparica po mestih močno pritiska, nježnim devojkam mile lica pari in mlado kri jim po žilah kali. Umakne se kdor more morivni zračnini! Zapustite za čas mestne zidove in pridite na deželo, kjer divotni logi, senčne livade, hladni potoki in bistri studenci obilno mikavnega zavetja pred gorečimi poletnimi žari na ponudbo imajo. Pa kam se hočete podati? — V Tomin pridite! tukaj je kaj prijeto prebivališče za poletje.

Ako se hoče mestni gospôdi kak kraj za poletno stanovanje priporočevati, resnično smé se Tomin nasvetovati. Že zavolj svoje romantične lege na vtoku hladne Tominke v bistro Sočo, kjer se rodovitno polje na podnožji visocih planin razprostira, ima trg Tomin kaj posebno ugodnost za poletje. Priljudno obraščena gora, ki se matematični prizmi podobna poleg trga kviško kopiči, in glavo ji venčajo slavne razvaline nekdanjega grada „na kozlovem robu“, kjer so v starodavnih časih oglejski patriarhi poleti stanovali, in še v letu 1509 mesca avgusta Benečani krepko se avstrijskemu vojvodu Brunsviku branili, ponudi brhki gospôdi kaj razveseljivne sprehajališča, daje prijatlom staroznanstva obilno predmeta in ogledovavcom narave odpré kaj obširne obzore. In ako bi se komu zljubilo na tem sprehajališču mleka spod krave piti ali pa zdaj storjene siratke, naj se oglasi v Zatoľminu pri prvi hiši, in snažna gospodinja mu bo z veseljem postregla, še prosila ga bo, naj dovoli, da mu smé zaželjeno pijačo jutri po svoji okroglolični hčerki na dom poslati. Morebiti je kdo zmed naših gostov prijatelj klasikov? naj gré v Tominsko — eno uro hodá; ondi bo našel podzemeljsko dupo, ki se zove „Danteva jama“; tukaj je imenovani pesnik v 14. stoletju prvokrat sprožil besede: „Per me si va alla città dolente“, in zložil imenitno pesem o peklu. Če pa koga veseli po skalovji plezati, naj korači čez Tominko in visoko v hribih bo našel neko ozidje, kojemu pravijo „turške šance“. Ustmeno izročilo pripoveduje, da leta 1479 so bili divji turki do tominskega grada prihruli in se na unem hribu okopljali; od ondi so v grad streljali, dokler so jim naši hribovci čez pečine na glavo prišli, jih z zasipov sterali in s tominskih dobrav spodili; roparske čete so jo odtod na Belec proti Koroškemu udarile.

Al kaj to pišem! saj mestna gospôda in posebno brhke gospodične na deželi družega ne iščejo, kakor le ugodnega stanovanja, lepe postrežbe, vesele družbe, kratkočasne zabave in deželnih pohôdov. Tomin jim utegne tudi v teh rečeh zadostiti. Čeravno je naš trg le majhen, vendar imamo v gostivnicah ali pa v zasebnih hišah sobic zadosti za prebivališče nam zaželjnih gostov. In kar se postrežbe tiče, mi ni treba besedice ziniti; kajti naše gostoljubje in priljudnost ste občeno znane. Naša čitavnica je slehernemu odprta; tuka dobiš časnikov slovanskih, nemških in laških, kolikor ti jej drago; tudi večernih zabav smeš biti deležnik. Našim pevcom „Hej Slovenija“ tako soglasno teče, da se iz čitavnice po vsem trgu razmeva, in marsikterega kora po mestnih glediščih se nič ne vstrašijo. Tudi dunajskih glasovirov nam ne manjka in imamo mož, ki jih prav mojstrsko pritiskati znajo. Naši govorniki in zabajavne be-